

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Strzelinie
za rok 2024**

Strzelin, marzec 2025

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA PCPR W STRZELINIE.....	4
2. FINANSOWANIE ZADAŃ.....	5
2.1. Wydatki budżetowe.....	5
3. EFEKTY PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W STRZELINIE.....	5
3.1. Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	6
3.2. Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	7
3.3. Rodzinne formy pieczy w powiecie strzelińskim	8
4. ŚWIADCZENIA I PRYZYNAWANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ.....	15
4.1 Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	15
4.2 Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.....	16
4.3. Wytaczanie powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych	16
4.4. Rodzinna piecza zastępcza	16
4.5. Usamodzielnienie.....	17
4.6. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	18
5. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	19
6. REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	20
6.1. Rehabilitacja społeczna.....	21
6.2. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.....	25
6.3. Realizowane Programy.....	26
7. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.....	28
8. ROZKŁAD GODZIN PRACY APTEK W POWIECIE STRZELIŃSKIM.....	31
9. POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2022-2024	32
10. POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2024-2028	34
11. POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDRAŻANIA PRAWDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE NA LATA 2022-2024	39
12. POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ NA LATA 2024-2028	40

13. POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2024 - 2030	42
14. POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2023-2027	43
15. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU REALIZACJI USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2025 ROK	44
16. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2025 ROK.....	45
17. KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ PCPR	45
18. SPIS TABEL.....	46

1. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W STRZELINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powstałą na podstawie Uchwały Nr IV/28/99 Rady Powiatu Strzeleńskiego z dnia 28 stycznia 1999 r. Centrum działa na podstawie Statutu uchwalonego przez Radę Powiatu Strzeleńskiego Uchwałą Nr XL/203/13 z dnia 27 czerwca 2013 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego Uchwałą Nr 71/185 z dnia 30 czerwca 2015 roku Zarządu Powiatu w Strzelinie.

Centrum obejmuje swoim działaniem obszar Powiatu Strzeleńskiego. Wykonuje zadania zapisane w następujących dokumentach:

- Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Strzeleńskiego na lata 2021-2026,
- Powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Strzeleńskim na lata 2023-2027,
- Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Strzeleńskim na lata 2022-2024,
- Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Strzeleńskim na lata 2024-2028
- Powiatowym programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2028
- Powiatowym programie profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową w Powiecie Strzeleńskim na lata 2025 - 2028.

Podstawą gospodarki finansowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest roczny plan finansowy sporządzany na rok budżetowy zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową, środki przyznane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań związanych z rehabilitacją społeczną oraz środki przekazane przez Ministerstwo Finansów na działalność Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Centrum wykonuje zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową oraz inne określone w ustawach:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);

2. FINANSOWANIE ZADAŃ

2.1 Wydatki budżetowe

Realizacja wydatków

Plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie na rok 2024 wyniósł **3 446 906,98 zł**, a wykonanie **3 077 648,86 zł**, co stanowi **89,29%**.

Tabela 1. Plan finansowy PCPR w Strzelinie

Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	Zobowiązania
80195	Projekt „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”	65 447,73	51 413,27	
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10 000,00	10 000,00	
85218	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	711 749,18	697 616,62	42 617,13
85220	Ośrodki interwencji	44 405,00	30 482,99	
85295	Pozostała działalność	3 596,00	3 596,00	
85321	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	319 555,00	319 555,00	12 359,85
85395	Pozostała działalność – Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	42 121,80	42 021,80	
85508	Pieczą zastępczą	2 189 221,52	1 883 977,73	23 740,55
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	34 810,00	22 086,70	
85595	Pozostała działalność – Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	26 000,75	16 898,75	
	Razem	3 446 906,98	3 077 648,86	78 717,53

Źródło: opracowanie własne

3. EFEKTY PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W STRZELINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie, Zarządzeniem Starosty Strzelińskiego nr 53/2011 z dnia 25 listopada 2011 roku, zostało wyznaczone do wykonywania zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie powiatu strzelińskiego, co zostało podyktowane wejściem w życie z dniem 01 stycznia 2012 roku Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025, poz. 49). System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczna zastępcza zapewnia realizację planu pracy z rodziną w celu powrotu dziecka pod opiekę rodziców lub gdy jest to niemożliwe - regulowanie sytuacji prawnej dziecka i zgłaszanie go do Ośrodka Adopcyjnego celem poszukiwania rodziny adopcyjnej.

Pieczna zastępcza organizowana jest przez przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

3.1. Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;
- 18) wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy, ich aktualizacja i usuwanie.

W ramach tych zadań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizuje opiekę w rodzinach zastępczych, wypłaca świadczenia pieniężne związane ze sprawowaniem pieczy zastępczej nad dziećmi, organizuje szkolenia i wsparcie dla rodzin zastępczych, dokonuje oceny sytuacji dzieci i rodzin, zgłasza dzieci do adopcji z uregulowaną sytuacją prawną, ustala odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

3.2. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

W celu realizacji zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie zatrudnionych jest trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog oraz pedagog.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;

- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Opieką koordynatora zostały objęte rodziny, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny, które wymagały takiego wsparcia ze względu na problemy, z którymi nie mogli sobie poradzić opiekunowie zastępczy. Każdorazowo koordynator miał pod opieką nie więcej niż 15 rodzin.

3.3. Rodzinne formy pieczy w powiecie strzelińskim

W roku 2024 na terenie powiatu strzelińskiego funkcjonowało 40 form rodzinnej pieczy zastępczej, w których przebywało 66 dzieci. Na ogólną liczbę funkcjonujących rodzin zastępczych składało się: 27 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 36 dzieci, 11 rodzin niezawodowych, w których przebywało 21 dzieci, 1 rodzinny dom dziecka, w którym przebywało 6 dzieci, 1 rodzina zastępcza zawodowa, w której przebywało 3 dzieci. W roku 2024 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudniał 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa oraz pedagoga.

Tabela 2. RODZINY ZASTĘPCZE W ROKU 2024

Lp.	gminy	Liczba rodzin i liczba umieszczonych dzieci			
		Rodzinne domy dziecka/ rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	razem
1.	Strzelin	1	5	13	19
2.	Wiązów	0	0	3	3
3.	Przeworno	0	1	4	5
4.	Kondratowice	0	1	4	5
5.	Borów	1	4	3	8
6.	razem	2	11	27	40

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. RODZINY ZASTĘPCZE I DZIECI W ROKU 2024

Lp.	gminy	Liczba rodzin								
		Rodzinne domy dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe	Liczba umieszczonych dzieci	Rodziny zastępcze niezawodowe	Liczba umieszczonych dzieci	Rodziny zastępcze spokrewnione	Liczba umieszczonych dzieci	Razem rodzin	Razem
1.	Strzelin	0	1	3	5	11	13	17	19	31
2.	Wiązów	0	0	0	0	0	3	3	3	3
3.	Przeworno	0	0	0	1	2	4	4	5	6
4.	Kondratowice	0	0	0	1	2	4	8	5	10
5.	Borów	1	0	6	4	6	3	4	8	16
6.	razem	1	1	9	11	21	27	36	40	66

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ WG LICZBY UMIESZCZONYCH DZIECI

Liczba umieszczonych dzieci w rodzinach zastępczych	Rodzinne domy dziecka/rodziny zastępcze zawodowe	rodziny niezawodowe	rodziny spokrewnione	razem
1 dziecko	0	5	22	27
2 dzieci	0	5	2	7
3 dzieci	0	0	2	2
4 i więcej dzieci	2	1	1	4
razem	2	11	27	40

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. DZIECI WG ROCZNIKÓW

Lp.	wyszczególnienie dzieci w pieczy w wieku	rodziny zastępcze spokrewnione	rodziny zastępcze niezawodowe	rodzinne domy dziecka/rodziny zastępcze zawodowe	razem
1.	poniżej roku	0	1	0	1
2.	od 1 roku do 3 lat	2	1	1	4
3.	4-6 lat	3	1	2	6
4.	7-13 lat	14	4	3	21
5.	14-17 lat	12	13	1	26
6.	18-24 lata	5	1	2	8
	razem	36	21	9	66

Źródło: opracowanie własne

1) RODZINY ZASTĘPCZE UTWORZONE W 2024 ROKU

W roku 2024 na terenie Powiatu Strzelińskiego zostały utworzone postanowieniami sądu 3 rodziny zastępcze spokrewnione oraz 2 rodziny zastępcze niezawodowe. Jedną z procedur dotyczyła utworzenia rodziny zastępczej niezawodowej dla 6 małoletnich pochodzących z Ukrainy, którzy w wyniku konfliktu zbrojnego w Ukrainie znaleźli schronienie w Polsce.

2) PRZYPIYŁW DZIECI DO PIECZY

Koordynatorzy kompletowali we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentację związaną z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. W ciągu roku pod opiekę Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej przybyło 15 dzieci.

3) ORGANIZOWANIE ZESPOŁÓW DS. OKRESOWEJ OCENY SYTUACJI DZIECKA UMIESZCZONEGO W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Koordynatorzy organizowali i uczestniczyli w 99 zespołach ds. okresowej oceny dziecka, gromadzili dokumentację i informację o sytuacji dziecka i jego rodzinie biologicznej, w przypadku posiadania przez rodziców pełni praw rodzicielskich, na posiedzenia zespołów zapraszali rodziców biologicznych, prowadzących rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka oraz inne osoby mogące pomóc w ocenie sytuacji dziecka np. kuratorów sądowych, wychowawców, pedagogów szkolnych, asystentów rodziny, pracowników socjalnych.

Zadaniem, które ma zostać spełnione dzięki regularnemu sporządzaniu ocen dzieci jest ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, przeprowadzenie weryfikacji stosowanych dotychczas metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, ustalenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka oraz ustalenie jego aktualnych potrzeb, a w efekcie sformułowanie wniosku o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

4) SPORZĄDZANIE OPINII DOTYCZĄCEJ ZASADNOŚCI DALSZEGO POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Po każdym zespole ds. okresowej oceny sytuacji dziecka koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzali pisemne opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, które przekazywano do właściwego Sądu.

5) SPORZĄDZANIE OCENY RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZĄCEGO RODZINNY DOM DZIECKA

Zgodnie z art. 133 i 134 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sporządzono 15 ocen rodzin zastępczych. Oceny sporządzano w konsultacji z asystentem rodziny pracującym z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej lub właściwym GOPS.

Tabela 6. Ocena rodzin zastępczych

Oceny rodzin zastępczych	
Forma rodziny zastępczej	Ilość sporządzonych ocen rodzin zastępczych
Spokrewniona	10

Niezawodowa	4
Zawodowa	1
Rodzinny Dom Dziecka	0
Razem	15

Źródło: opracowanie własne

6) OPRACOWYWANIE PLANU POMOCY DZIECKU

Koordynatorzy wspólnie z prowadzącymi rodzinne formy pieczy zastępczej, dzieckiem umieszczonym w pieczy, asystentem rodziny pracującym z rodzicami biologicznymi dziecka opracowali 7 planów pomocy dziecku oraz 64 modyfikacji planów pomocy dziecku.

7) OPRACOWYWANIE PLANÓW PRACY Z RODZINĄ ZASTĘPCZĄ

Koordynatorzy współpracowali z prowadzącymi rodziny zastępcze, pracownikami właściwych GOPS (asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi) przy opracowaniu 28 planów pracy z rodziną. Plany pracy z rodziną zastępczą są skoordynowane z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

8) ORGANIZOWANIE RODZINY POMOCOWEJ

W roku 2024 dwa razy zatrudniano rodzinę pomocową w związku z urlopem prowadzącej Rodzinny Dom Dziecka.

9) PROWADZENIE REJESTRU DANYCH O OSOBACH PEŁNIĄCYCH FUNKCJĘ RODZINY ZASTĘPCZEJ ZAWODOWEJ, NIEZAWODOWEJ I PROWADZĄCYCH RODZINNY DOM DZIECKA

Prowadzono rejestry danych o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka i przekazywano je do Sądu Rejonowego w Strzelinie.

W dniu 03.10.2024 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podpisał obwieszczenie o wdrożeniu rozwiązań technicznych pozwalających na prowadzenie Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej (CRPZ) od dnia 15.10.2024 r., tym samym zostało na PCPR nałożone zadanie wprowadzenia danych do rejestru.

10) ODPLYW DZIECI Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

a) USAMODZIELNIANIE SIĘ PEŁNOLETNICH WYCHWANKÓW

Współpracowano z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej w celu przygotowania wychowanka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

Przygotowano 4 Indywidualne Programy Usamodzielnienia dla wychowanków kończących 18 rok życia. Sześcioro pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą. Jedna wychowanka została umieszczona w domu pomocy społecznej. Jedna osoba otrzymała

wsparcie w postaci okresowego pobytu w mieszkaniu treningowym dla wychowanków pieczy zastępczej. Cztero wychowanków usamodzielniało się i podjęło poszukiwania zatrudnienia.

b) POWRÓT DZIECKA DO RODZINY BIOLOGICZNEJ

Koordynatorzy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej współpracowali z pracownikami gminnych ośrodków pomocy społecznej (asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi) w celu umożliwienia powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych. Jedno dziecko powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

c) ZMIANA FORMY PIECZY

Dwie wychowanki zmieniły zawodową formę rodzinnej pieczy zastępczej na placówkę opiekuńczo-wychowawczą. Dwie rodziny zastępcze wychowujące dzieci spoza naszego powiatu rozwiązały się i dzieci przekazano pod opiekę rodzin zastępczych poza naszym powiatem.

11) ADOPCJE I ZGŁOSZENIA DO ADOPCJI

Zgodnie z art. 76 pkt. 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 3 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do Dolnośląskiego Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu celem poszukiwania rodziców adopcyjnych. Jedno z tych dzieci zostało umieszczone w rodzinie adopcyjnej. Dwoje nadal czeka na rodziców adopcyjnych. Dwoje dzieci zgłoszonych do adopcji w 2023 r. zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej w 2024 roku.

Sześcioro dzieci zostało zgłoszonych celem informacji o sytuacji prawnej dzieci, ich opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na poszukiwanie rodziców adopcyjnych, deklarując jednocześnie wolę opieki nad dziećmi do czasu ich usamodzielnienia.

Po każdym zespole ds. okresowej oceny sytuacji dziecka koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzali pisemne opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, które przekazywano do ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do adopcji (dotyczy dzieci wcześniej zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego).

12) PROWADZENIE NABORU KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI

RODZINY ZASTĘPCZEJ ZAWODOWEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA

Prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia RDD przez ogłoszenie na stronie internetowej. W marcu 2024 r. zorganizowano konkurs plastyczny pt. „Bo każda rodzina jest inna”. Konkurs miał na celu propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego i był zorganizowany we współpracy ze wszystkimi gminami, które reprezentowane były przez: Gminną Bibliotekę Publiczną w Borowie, Strzeliński Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Kultury w Przewornie, Gminną Bibliotekę Publiczną w Wiązowie i Gminny Ośrodek Kultury w Kondratowicach. Po konkursie wykorzystano prace plastyczne do promocji rodzicielstwa zastępczego w kalendarzu na rok 2025 (100 sztuk).

Promowano rodzicielstwo zastępcze podczas imprez organizowanych w powiecie dla rodzin zastępczych: dzień rodzicielstwa zastępczego i mikołajki. Kolportowano ulotki promujące idee rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

13) KWALIFIKOWANIE I OPINIOWANIE KANDYDATÓW DO PROWADZENIA RODZINY ZASTĘPCZEJ

Koordynatorzy sporządzili 4 opinie do sądu na temat kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej oraz 3 opinie dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Udzielano informacji sądowi na temat posiadanych kwalifikacji i funkcjonowania rodzin zastępczych (na bieżąco wg potrzeb sądu).

14) ORGANIZACJA SZKOLEŃ DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ

Przeszkolono 5 nowych rodzin zastępczych spokrewnionych. Szkolenie ukończyły 2 rodziny zastępcze niezawodowe, które były skierowane w 2023 roku.

15) ORGANIZACJA RODZINOM ZASTĘPCZYM ORAZ PROWADZĄCYM RODZINNY DOM DZIECKA SZKOLEŃ MAJĄCYCH NA CELU PODNOSZENIE ICH KWALIFIKACJI

Zorganizowano szkolenia doskonalące dla rodziców zastępczych z terenu powiatu strzeńskiego:

- „Nadpobudliwość i inne trudne zachowania dzieci. Jak sobie z nimi radzić?”, 23.09.2024 r., udział wzięło 14 rodziców zastępczych,
- „Jak rozmawiać z dzieckiem o seksualności? Jakie zachowania dzieci powinny nas niepokoić?”, 04.10.2024 r., udział wzięło 10 rodziców zastępczych.

16) ZAPEWNIANIE POMOCY PRAWNEJ OSOBOM SPRAWUJĄCYM RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

Zapewniano poradnictwo prawne prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej. Z tej formy wsparcia skorzystały 2 rodziny zastępcze.

17) ZAPEWNIENIE RODZINOM ZASTĘPCZYM ZAWODOWYM I NIEZAWODOWYM ORAZ PROWADZĄCYM RODZINNE DOMY DZIECKA PORADNICTWA, KTÓRE MA NA CELU ZACHOWANIE I WZMACNIANIE ICH KOMPETENCJI ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE WYPALENIU ZAWODOWEMU

Zapewniono możliwość korzystania ze wsparcia specjalistycznego w postaci superwizji oraz poradnictwa psychologicznego.

18) ORGANIZACJA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA POMOCY WOLONTARIUSZY, PROMOCJA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie dnia 11 czerwca 2024 roku zorganizowało piknik dla wychowanków rodzin zastępczych z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Dnia 10 grudnia 2024 r. zorganizowano bal mikołajkowy dla dzieci z pieczy zastępczej. Obie imprezy przygotowali pracownicy PCPR oraz współpracujący z naszą instytucją wolontariusze. Zorganizowanie atrakcji możliwe było dzięki funduszom pozyskanym od sponsorów. Wydarzenia pozwoliły na integrację i poznanie się rodzin zastępczych z terenu powiatu oraz wpisały się w działania promocyjne rodzicielstwa zastępczego.

Promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez kolportaż ulotek, informacje na stronie internetowej PCPR i facebooku Starostwa Powiatowego i PCPR.

19) PRZEPROWADZANIE BADAŃ PSYCHOLOGICZNYCH

Przeprowadzono badanie psychologiczne 10 rodzin w celu wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionej przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.

20) PROWADZENIE PORADNICTWA PSYCHOLOGICZNEGO I TERAPII DLA OSÓB SPRAWUJĄCYCH RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ I ICH DZIECI ORAZ DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie prowadzi poradnictwo i opiekę psychologiczną dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, dzieci umieszczonych w pieczy oraz innych osób potrzebujących pomocy psychologicznej. Udzielono 80 porad psychologicznych. Psycholog pracował z 17 rodzinami zastępczymi. Pedagog pracował z 6 rodzinami. Odbyło się 89 spotkań.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zachęcali rodziców zastępczych, wychowanków rodzin zastępczych oraz usamodzielnianych do korzystania z poradnictwa i pomocy psychologicznej oraz prawnej. Prowadzący rodzinny dom dziecka, rodziny zastępcze zawodowe oraz koordynatorzy, psycholog i pedagog korzystali z superwizji.

21) WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM, W SZCZEGÓLNOŚCI Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ, SĄDAMI I ICH ORGANAMI POMOCNICZYMI, INSTYTUCJAMI OŚWIATOWYMI, PODMIOTAMI LECZNICZYMI, A TAKŻE KOŚCIOŁAMI I ZWIĄZKAMI WYZNANIOWYMI ORAZ Z ORGANIZACJAMI SPOŁECZNYMI

Współpraca z instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinom i ich podopiecznym jest niezmiernie ważna, aby wspólnie osiągać wysokie efekty pracy. Pracownicy PCPR utrzymują stały kontakt z asystentami rodzin oraz pracownikami socjalnymi z ośrodków pomocy społecznej w celu m.in. realizacji zadań polegających na tworzeniu planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonania oceny sytuacji dziecka i rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka.

Systematycznie utrzymywany jest również kontakt z placówkami oświatowymi. Specjaliści zatrudnieni w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Strzelinie diagnozują dzieci pod kątem psychologiczno – pedagogicznym, wspierają rodziców zastępczych w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi. Koordynatorzy utrzymują systematyczny kontakt

z pedagogami, nauczycielami i wychowawcami klas. Nie rzadziej niż raz na pół roku kierowane jest do szkół i przedszkoli zapytanie o postępy dziecka w nauce i jego rozwoju z wykorzystaniem opracowanego narzędzia - druku.

Istotna jest współpraca z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w sprawach Karnych, Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Strzelinie. Kuratorzy zawodowi pełnią ważną funkcję w pracy z rodziną pod kątem powrotu dziecka do rodziny biologicznej, uczestniczą w zespołach okresowych ds. oceny sytuacji dziecka.

22) ZAPEWNIENIE KOORDYNATOROM RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ SZKOLEŃ MAJĄCYCH NA CELU PODNOSZENIE ICH KWALIFIKACJI I PRZECIWDZIAŁANIE WYPALENIU ZAWODOWEMU

Koordinatory rodziny pieczy zastępczej podnosili własne kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną przez udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji i samokształcenie:

Spotkanie panelowe przedstawicieli służb i instytucji pomocowych dotyczące przemocy domowej – Strzelin 19.01.2024 r.,

Seminarium „Wsparcie rodziny poprzez systemowe działania wobec osób stosujących przemoc domową” – Strzelin 25.03.2024 r.,

Szkolenie „Zrozumieć dziecko-edycja lokalna” – Dzierżonów 17.05.2024 r.

Szkolenie „Pierwsza pomoc” - Biały Kościół 13.06.2024 r.

Prezentacja systemu – Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej 15.10.2024 r. (on-line),

Szkolenie „Przeciwdziałanie mobbingowi w pracy” – Strzelin 17.10.2024 r.

Konferencja „Dzieciństwo bez przemocy” – Głogów 08.11.2024 r.

Seminarium „Wysłuchaj, uwierz, zareaguj. Przemoc seksualna wobec dziecka” – Strzelin 18.11.2024 r.

V Powiatowa Konferencja Szkoleniowa Przeciw Przemocy Domowej w Powiecie Brzeskim 19.11.2024 r. (on-line),

Szkolenie „Rozmowa z trudnym klientem” – Strzelin 12.12.2024r.

Superwizja - 10 sesji w roku.

Na przestrzeni całego okresu sprawozdawczego pracownicy PCPR przekazywali rodzinom informacje dotyczące organizowanych przez różne instytucje konkursach, projektach, informacje o turnusach rehabilitacyjnych, możliwych dofinansowaniach dla dzieci z niepełnosprawnością, specjalistycznym poradnictwie.

4. ŚWIADCZENIA I PRYZNAWANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ

4.1 Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości 30% w drugim roku oraz 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”. W oparciu o powyższy zapis PCPR obciążało w 2024 r. gminy w następujących wysokościach:

Tabela 7. Obciążenia finansowe gmin w Powiecie Strzelińskim

GMINA	OGÓŁEM-KWOTA	IŁOŚĆ DZIECI
Strzelin	267 760,70	27

Wiązów	294 949,10	15
Borów	184 603,01	12
Kondratowice	61552,37	9
Przeworno	22 272,55	4
Razem	831 137,73	67

Źródło: opracowanie własne

4.2 Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dzieci w pieczy zastępczej rodzice ponoszą solidarnie miesięczną opłatę w wysokości kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2024 wszczęto 46 postępowań administracyjnych, wydano 57 decyzji (3 decyzje ustalające odpłatność, 1 rozłożenie na raty zaległości z tytułu odpłatności oraz 53 odstępujące od ustalenia odpłatności) dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałą Nr XXXIII/178/13 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 31 stycznia 2013 r., w sprawie szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Głównym powodem odstąpienia od ustalenia odpłatności była bezradność, bezrobocie, utrzymywanie się ze świadczeń pomocy społecznej, niepełnosprawność rodziców. Z uzyskanej odpłatności od dwóch rodziców biologicznych na podstawie wystawionych decyzji zwrócono dwóm gminom procentowy udział.

4.3 Wytaczanie powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie udzieliło w 2024 roku wsparcia prawnego w zakresie składania pozwów o alimenty. Zgodnie z art. 38 ust. 2 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej minął rok. W związku z powyższym w przypadku 5 dzieci pozwu złożył Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie.

4.4 Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługiwało w roku 2024 świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w wysokości:

- 899,00 zł miesięcznie, a od 1 czerwca 2024 roku **1002,00 zł** – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1361,00 zł miesięcznie, a od 1 czerwca 2024 roku **1517,00 zł** – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek w wysokości 274,00 zł miesięcznie (od 1 czerwca 2024 – **306,00 zł**).

Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-

wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia, jeżeli:

- uczy się w szkole;
- uczy się w uczelni;
- uczy się u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego;
- uczy się na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Rodzinie zastępczej starosta może przyznać świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka. Jest to jednorazowe świadczenie, z którego w 2024 roku skorzystało 5 dzieci na łączną kwotę 5 300,00 zł. Natomiast z jednorazowej pomocy na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki skorzystało 4 dzieci na kwotę 5 940,00 zł. Świadczenia oraz dodatki, o których mowa powyżej, są udzielane na wniosek rodziny zastępczej. Wniosek ten rodzina składa bezpośrednio w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie. Przyznanie lub odmowa przyznania świadczeń następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Wydane zostały decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczenia dla każdej nowej rodziny ustanowionej w 2024 roku oraz decyzje związane z podwyższeniem kwoty świadczenia podstawowego. W 2024 roku łącznie wydano 116 decyzji związanych z wypłatą świadczeń dla rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku powiat strzeliński otrzymał dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy na zadanie realizowane w ramach „Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r.” w kwocie 19 300,00 zł.

Na terenie powiatu strzelińskiego przebywało w ciągu 2024 roku 11 małoletnich z terenu Ukrainy, którzy zostali umieszczeni w polskim systemie pieczy zastępczej. Z tego tytułu powiat strzeliński otrzymał w 2024 roku środki na finansowanie ww. pobytu w wysokości 56 077,71 zł. (placówka 39 178,96 4 dzieci, rodziny 16898,75 7 dzieci)

4.5 Usamodzielnienie

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie,
- zagospodarowanie.

Powyższa pomoc jest przyznawana osobie usamodzielniającej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Pomoc na usamodzielnianie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana lub udzielana na wniosek osoby usamodzielnianej. Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki i pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej. Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu zatrudnienia składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku o posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielniania IPU, określającego w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia,
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Osoba usamodzielniana otrzymująca pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki była obowiązana przedłożyć, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, zaświadczenie stwierdzające kontynuowanie nauki.

W roku 2024 pomoc na kontynuowanie nauki pobierały 23 osoby usamodzielniane, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą, na kwotę 153 460,89 zł. Sześć osób skorzystało z pomocy na usamodzielnienie w łącznej kwocie 32 934,00 zł oraz pięć osób z pomocy na zagospodarowanie w kwocie 12 671,00 zł.

Łącznie wydano dla osób usamodzielnianych 44 decyzje administracyjne dotyczące przyznanej pomocy.

Od 1 września 2024 roku w funkcjonującym na terenie powiatu strzelińskiego mieszkaniu treningowym, prowadzonym przez PCPR przebywa pełnoletnia osoba usamodzielniana, która opuściła rodzinną pieczę zastępczą. Zgodnie z Uchwałą nr II/26/24 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 29 maja 2024 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowych ustalono odpłatność w wysokości 50,00 zł miesięcznie. Pracownik socjalny zgodnie z Regulaminem mieszkania treningowego monitorował pobyt oraz proces usamodzielniania ww. osoby.

4.6. Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo - wychowawcze realizują zadania w zakresie zapewnienia opieki dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Zapewniają całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe dziecka. Na terenie powiatu strzelińskiego funkcjonują 2 placówki: Dom Dziecka w Ludowie Polskim i Dom Dziecka w Strzelinie.

Każda z placówek posiada limit 14 miejsc. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w placówkach przebywało 14 dzieci z terenu powiatu strzelińskiego. Dzięki zabezpieczeniu odpowiedniej liczby miejsc w naszych placówkach, dzieci z terenu naszego powiatu nie są umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

Zgodnie z art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo- wychowawczą przyznaje się pomoc na:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na zagospodarowanie,

- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

W roku 2024 pomoc na kontynuowanie nauki pobierały 2 osoby usamodzielniane, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą, na kwotę 4 747,70 zł. Dwie osoby skorzystały z pomocy na usamodzielnienie w łącznej kwocie 15 502,00 zł oraz jedna osoba z pomocy na zagospodarowanie w kwocie 1 837,00 zł.

Łącznie wydano dla osób usamodzielnianych 5 decyzji administracyjnych dotyczących przyznanej pomocy oraz dwie decyzje odmowne.

W ramach pracy z rodzinami zastępczymi i osobami usamodzielnianymi Centrum udzielało pomocy w:

- uzupełnianiu wniosków o przydział mieszkania z zasobów gmin,
- pozyskaniu pracy zawodowej,
- uzupełnieniu i skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń pieniężnych w postaci alimentów lub renty,
- udzielało wsparcia psychologicznego, pedagogicznego.

W 2024 roku za pobyt dwójki dzieci w Zakładach Opiekuńczo - Leczniczych poniesiono odpłatność w kwocie 53 484,71 zł.

Zgodnie z nowelizacją Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 poz. 49) w październiku 2024 roku wdrożono Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej. Wprowadzono do rejestru dane dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które podlegać będą stałej aktualizacji.

5. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie w 2024 roku wydało 38 decyzji kierujących do Powiatowego Ośrodka Wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek posiada 36 miejsc.

W roku 2024 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie w dalszym ciągu rozszerzało zakres pracy, posługując się Systemem Informatycznym POMOSTstd, za pomocą którego gromadzone i przetwarzane były informacje o rodzinach zastępczych oraz usamodzielnianych wychowankach pochodzących z terenu powiatu strzelińskiego. Za pomocą tego programu rejestrowane były wnioski, wywiady, wydawane decyzje administracyjne oraz sporządzano listy wypłat. Na bieżąco wprowadzane były wszelkie zmiany dotyczące podopiecznych wychowanków jak i rodzin zastępczych.

PCPR za pomocą programu CAS (Centralnej Aplikacji Statystycznej) przysyłało dane ze zbiorów centralnych SI POMOSTstd, jak również obowiązujące sprawozdania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc cudzoziemcom

W 2024 roku nie wpłynął żaden wniosek z zakresu pomocy cudzoziemcom. Z uwagi na powyższe, nie udzielono wsparcia ani jednej osobie, która uzyskała w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającej trudności w integracji ze środowiskiem, o której mówi art. 19 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Repatrianci

W roku 2024 nie wpłynął żaden wniosek z zakresu pomocy repatriantom.

Karta Polaka

Na podstawie art. 8a ust. 1 w związku z art. 8b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego wypłacono w 2024 roku świadczenia pieniężne dla 5 osób. Świadczenie pieniężne przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa przyznane było na okres 9 miesięcy w łącznej kwocie 41 580,00 zł.

6. REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2024, poz. 44) samorząd powiatowy jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Działania te mogą być realizowane ze środków Funduszu w następujących formach:

a) rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Strzelinie:

- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych
- pożyczka na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej,
- szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych.

b) rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych realizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną w 2024 roku zgodnie z „Informacją Prezesa Zarządu PFRON o wysokości środków PFRON w 2024 roku według algorytmu na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych” zostały podzielone na poszczególne zadania Uchwałą Nr X/63/24 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 03.12.2024 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr LXXX/362/24 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 26 marca 2024 roku w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone zostaną środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2024.

Tabela 8. Podział środków PFRON na rehabilitację zawodową i społeczną

Lp.	Zadania na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	2023	2024
	Rehabilitacja zawodowa	38 518	12 700
1.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (art.11)	38 518	12 700
	Rehabilitacja społeczna	2 141 807	2 537 389
1.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt. 8)	1 327 320	1 516 320
2.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35 a, ust. 1 pkt. 7, lit. a)	150 000	199 179
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przeznaczone osobom niepełnosprawnym (art. 35a ust. 7, lit. c)	609 558	744 770
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 a, ust. 1 pkt. 7, lit. d)	54 929	77 120
	R A Z E M	2 180 325	2 550 089

Źródło: opracowanie własne

Łączna kwota środków PFRON w 2024 roku była o 369 764 zł wyższa niż w 2023 roku.

6.1. Rehabilitacja społeczna

W zakresie zadań określonych w planie finansowym PFRON podział przypadających środków w 2024 roku na realizację zadań dotyczących rehabilitacji społecznej zgodnie z ww. Uchwałą Rady Powiatu przedstawiał się następująco:

Tabela 9. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a

L.p	Uczestnicy turnusu rehabilitacyjnego	2023		2024	
		ilość	kwota	ilość	kwota
1.	osoby dorosłe	35	66 962	54	112 838
2.	dzieci i młodzież ucząca się	16	32 320	13	29 196
3.	opiekunowie	39	50 718	39	57 145
	RAZEM	90	150 000	106	199 179

Źródło: opracowanie własne

W roku 2024 złożono 117 wniosków. Dofinansowania zostały wypłacone 67 osobom niepełnosprawnym. W ciągu roku dwie osoby zrezygnowały z uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym z przyczyn zdrowotnych. Sześć wniosków zostało rozpatrzonych negatywnie z uwagi na korzystanie z dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w roku 2023. Czterdzieści dwa wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z uwagi na brak środków finansowych. Na to zadanie przeznaczono w roku 2024 więcej o 49 179 zł niż w roku 2023.

Tabela 10. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 7 c

L.p		2023		2024	
		ilość	kwota	ilość	kwota
1.	osoby dorosłe	210	529 650,50	258	658 154,29
2.	dzieci i młodzież ucząca się	22	79 889,30	21	86 567,28
RAZEM		232	609 539,80	279	744 721,57

Źródło: opracowanie własne

W roku 2024 na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wydatkowano o 135 181,77 zł więcej niż w roku 2023.

Wykorzystano 100% otrzymanych środków na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Na podstawie złożonych wniosków zawarto 6 umów na łączną kwotę 27 995,48 zł. Zakupiono: dwie bieżnie, trzy rowery rehabilitacyjne oraz jeden rotor. Natomiast w ramach zadania zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze pozytywnie rozpatrzono 273 wnioski i wypłacono ze środków PFRON kwotę 716 726,09 zł. Zakupiono: pieluchomajtki, cewniki, worki, aparaty słuchowe, protezy, aparaty CPAP, sensory, obuwie ortopedyczne, systemy FM, poduszki przeciwoleżynowe, wózki inwalidzkie, szkła korekcyjne, ortezy, balkoniki, gorsety.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 8 dofinansowano funkcjonowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej

Warsztat prowadzony jest przez Stowarzyszenie Św. Celestyna. Jako cel prowadzonej działalności przyjęto szeroko rozumiany indywidualny rozwój każdego z podopiecznych, poprawę jego zaradności osobistej i sprawności psychofizycznej, a także przygotowanie w miarę samodzielnej egzystencji w społeczeństwie. Przyjęte założenia realizowane są poprzez ogólne usprawnienie, rozwój umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, naukę różnych technik terapii oraz rozwijanie podstawowych i specyficznych umiejętności zawodowych. W 2024 roku Warsztat prowadził rehabilitację społeczną dla 45 uczestników. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywała się w grupach w następujących pracowniach: gospodarstwa domowego, multimedialnej, uspołeczniającej, artystycznej, krawieckiej, ogrodniczej. W ramach ogólnego usprawniania uczestnicy WTZ brali udział w następujących formach zajęć: terapii grupowej i indywidualnej, arteterapii i biblioterapii, muzyko-choreo- i teatroterapii, psychoterapii i wsparcia psychologicznego, socjoterapii, aromatoterapii, terapii przez kontakt z przyrodą, przygotowania do pracy, zajęcia rekreacyjne, konkursy, spotkania religijne.

Całkowity koszt funkcjonowania Warsztatu wyniósł 1 825 178,59 zł, z czego wysokość dofinansowania ze środków PFRON to 1 516 320,00 zł, natomiast wysokość dofinansowania

ze środków Powiatu to 168 480,00 zł. Pozostała kwota 140 378,59 zł to środki własne Stowarzyszenia.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. d

Zaspokajanie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych, mające na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywania podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem w szczególności poprzez:

- a) likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych mających trudności w poruszaniu się,
- b) likwidację barier w komunikowaniu się,
- c) likwidację barier technicznych.

Tabela 11. Likwidacja barier architektonicznych w latach 2023-2024

L.p		2023		2024	
		Ilość zrealizowanych umów	kwota	Ilość zrealizowanych umów	kwota
1.	osoby dorosłe	1	9 000	4	40 000
2.	dzieci i młodzież	0	0	0	0
RAZEM		1	9 000	4	40 000

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Likwidacja barier w komunikowaniu się w latach 2023-2024

L.p		2023		2024	
		Ilość zrealizowanych umów	kwota	Ilość zrealizowanych umów	kwota
1.	osoby dorosłe	5	11 231,18	5	11 159,97
2.	dzieci i młodzież	6	13 065,57	6	13 283,95
RAZEM		11	24 296,75	11	24 443,92

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13. Likwidacja barier technicznych w latach 2023-2024

L.p		2023		2024	
		Ilość zrealizowanych umów	kwota	Ilość zrealizowanych umów	kwota
1.	osoby dorosłe	9	21 632,00	7	12 675,18
2.	dzieci i młodzież	0	0	0	0
RAZEM		9	21 632,00	7	12 675,18

Źródło: Opracowanie własne

W ramach zadań z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych (technicznych, architektonicznych i w komunikowaniu się), realizowanych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w 2024 roku podpisano i zrealizowano 22 umowy. Wydatkowano **kwotę 77 119,10 zł.**

W ramach likwidacji barier architektonicznych podpisano **4 umowy** na kwotę 40 000 zł. Udzielono dofinansowania dot. dostosowania łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej. Z zakresu likwidacji barier technicznych zrealizowano **7 umów** i wydatkowano środki w wysokości **12 675,18 zł**. Udzielono wsparcia w zakupie:

- łóżek rehabilitacyjnych – 4 umowy,
- wózek toaletowy – 1 umowa,
- rampa składana – 1 umowa,
- bateria termostatyczna – 1 umowa.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się podpisano **11 umów**, które dotyczyły zestawów komputerowych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz dla dorosłych osób aktywnych zawodowo, tabletów i mówików na łączną kwotę: **24 443,92 zł**.

Realizacja zadań wynikających z Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być realizowane ze środków PFRON, umożliwiła aktywną rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Powiatu Strzeńskiego.

W ramach prowadzonego **Punktu Informacyjnego** w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, pracownicy PCPR udzielali informacji z zakresu:

- udzielanie pomocy niepełnosprawnym i ich rodzinom w rozwiązywaniu życiowych problemów, uzyskaniu środków finansowych i rzeczowych niezbędnych do życia poprzez kierowanie do odpowiednich jednostek i stowarzyszeń, pomoc przy pisaniu pism, podań, interwencje telefoniczne w różnych instytucjach (np. ZUS, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Skarbowy);
- informowanie o sytuacji osób niepełnosprawnych w świetle prawa, a także informacje na temat statusu osoby niepełnosprawnej, trybu postępowania w sprawach o ubezwłasnowolnienie, stosowania podpisu zastępczego w przypadku opiekunów osób niezdolnych do osobistego podpisu, ale nie ubezwłasnowolnionych, procedurach prowadzących do uzyskania renty socjalnej i renty inwalidzkiej;
- wydawanie druków w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, legitymacji osób niepełnosprawnych, karty parkingowej, udzielanie wskazówek osobom niepełnosprawnym dotyczących pisania odwołań od orzeczeń i współpraca w tym zakresie z Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- udzielanie informacji na temat przywilejów osób niepełnosprawnych (ulgi pocztowych, telekomunikacyjnych, abonamentu RTV, opłat paszportowych, biletów do muzeów, basenów, przejazdów komunikacją miejską i transportem publicznym – PKP, PKS).

Na stronie internetowej na bieżąco umieszczano i aktualizowano informacje, których rozpropagowywanie służyć miało wsparciu osób niepełnosprawnych zarówno w sferze funkcjonowania społecznego, jak i na rynku pracy. Zamieszczane i aktualizowane informacje dotyczyły przede wszystkim:

- aktualnych wydarzeń mogących zainteresować osoby niepełnosprawne;
- realizowanych i adresowanych do osób niepełnosprawnych projektów;

- zasad i form finansowania ze środków PFRON wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Dzięki środkom finansowym z PFRON oraz środkom Powiatu znaczna liczba osób niepełnosprawnych mogła uzyskać dofinansowania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Jednak potrzeby nadal są bardzo duże. Na problemy osób niepełnosprawnych wpływają niski poziom materialny, brak swobodnego dostępu do usług rehabilitacyjnych, jak również bezrobocie i niski poziom kwalifikacji zawodowych. Taki stan wymaga dalszej aktywnej realizacji polityki na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Strzelińskim.

Z każdym rokiem wzrasta zainteresowanie osób niepełnosprawnych dostępnymi formami dofinansowań ze środków PFRON. Dzięki realizacji wniosków zlikwidowano szereg barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się. Dokonano zakupu sprzętu i wyposażenia zmniejszającego skutki niepełnosprawności dzieci i młodzieży. Zakupiono sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych. Dofinansowano udział osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży w turnusach rehabilitacyjnych. Podejmowane działania miały charakter kompleksowy, a realizacja zadań znacząco przyczyniła się do podniesienia poziomu oferty wsparcia osób niepełnosprawnych.

6.2. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych – podstawę prawną do działania Rady stanowi art. 44b i art. 44c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2024 roku, poz. 44) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2003 roku, poz. 560). Powołana Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych pełni funkcję organu opiniodawczo-doradczego. Zadania Rady to przede wszystkim: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji ich praw, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz tych osób i ocenianie ich realizacji, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Decyzją Starosty w skład Rady na lata 2020-2024 powołani zostali:

- Małgorzata de Haan – Przewodnicząca Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Strzelinie;
- Małgorzata Pluta – Wiceprzewodnicząca Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Strzelinie;
- Lidia Tokarz – Sekretarz Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Strzelinie;
- Aneta Balcer – Członek Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Strzelinie;
- Wanda Łuzna – Członek Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Strzelinie.

W roku 2024 Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Strzelinie odbyła dwa spotkania, które dotyczyły:

- a) zaopiniowania projektu Zasad rozpatrywania wniosków osób niepełnosprawnych oraz jednostek organizacyjnych i osób prawnych działających na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie udzielania dofinansowania ze środków Państwowego

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2024 oraz projektu Uchwały Rady Powiatu Strzełińskiego w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone zostaną środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2024 (14.03.2024);

- b) zaopiniowania projektu Uchwały Rady Powiatu Strzełińskiego w sprawie zmiany Uchwały Nr LXXX/362/24 Rady Powiatu Strzełińskiego z dnia 26 marca 2024 roku w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone zostaną środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2024 (22.11.2024).

6.3 REALIZOWANE PROGRAMY

1) Program „Aktywny samorząd”

Program „Aktywny Samorząd” jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwiają samorządom aktywniejsze włączanie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

W 2024 roku Powiat Strzełiński ze środków PFRON realizował program „Aktywny Samorząd”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach programu osoby niepełnosprawne otrzymały następujące wsparcie:

Tabela 14. Realizacja Programu Aktywny Samorząd w Powiecie Strzełińskim w 2024r.

Lp.	Forma wsparcia	Ilość osób	Kwota
1.	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	4	15 642,00
2.	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	1	4 730,00
3.	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	14	129 820,28
4.	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	3	6 600,00
5.	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	50 000,00
6.	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym	2	5 850,00
7.	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	20 020,00

8.	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	8 250,00
9.	Pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	8	3 000,00
7.	Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	17	69 991,00
RAZEM		53	313 903,28

Źródło: Opracowanie własne

Udział w programie pozwala na polepszenie warunków życia, nawiązanie i podtrzymanie kontaktu z innymi ludźmi. Ponadto umożliwia rozwijanie własnych zainteresowań oraz likwiduje bariery w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Inne korzyści to usamodzielnienie się, likwidacja lub ograniczenie barier w poruszaniu się, barier transportowych, umożliwienie kontynuowania nauki.

2) Program „Opieka Wytechnieniowa” edycja 2024

W 2024 roku po raz kolejny powiat strzeliński przystąpił do realizacji programu „Opieka Wytechnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Program ten dawał możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytechnieniowej. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Osobie zakwalifikowanej do programu przysługiwało do 206 godzin opieki wytechnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego. Program realizowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W roku 2024 z Programu skorzystało 11 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym świadczone usługi opieki wytechnieniowej w formie pobytu dziennego (2254 godzin) oraz 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności (1442 godziny opieki). Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu to 183 210,17 zł, z czego 179 617,83 zł wykorzystano na realizację usług opieki wytechnieniowej, a kwotę 3 592,34 zł wykorzystano na pokrycie kosztów obsługi Programu.

3) Program Wyrównywania różnic między regionami III

Powiat Strzeliński w roku 2024 przystąpił do udziału w „Programie wyrównywania różnic między regionami III”. Program ten ma za zadanie przede wszystkim wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Program finansowany jest ze środków PFRON.

W ramach tego programu Stowarzyszenie Św. Celestyna w Mikoszowie złożyło wniosek na „Zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych”. Celem projektu było zapewnienie dowozu osobom z niepełnosprawnościami do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Mikoszowie oraz realizacja rehabilitacji społeczno-zawodowej przywożonych osób. Odciążenie rodziców i opiekunów od opieki nad osobami z niepełnosprawnościami. Zakupiono autobus przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnościami.

Kwota przyznana przez PFRON: 351 500,00 zł

Koszt realizacji projektu: 539 970,00 zł

Kwota środków PFRON faktycznie wykorzystana na realizację projektu: 351 500,00 zł

Środki własne Stowarzyszenia: 188 470,00 zł

4) Projekt „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”

W roku 2024 Powiat Strzeliński wziął udział w projekcie „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”. Projekt ten jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Okres realizacji to 01.05.2024 – 31.05.2026. Celem projektu jest zmiana postrzegania uczniów z niepełnosprawnością przez umożliwienie im realizacji obowiązku nauki w sposób jak najbardziej zbliżony do uczniów w pełni sprawnych oraz umożliwienie autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym. Na terenie Powiatu Strzeleńskiego projekt realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie. Stypendia w wysokości 3500 zł, przyznawane w ramach projektu, adresowane są do uczniów z niepełnosprawnością uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowych (z wyłączeniem szkół policealnych), zamieszkujących teren Powiatu Strzeleńskiego. W roku 2024 w Powiecie Strzeleńskim udzielono 14 stypendiów.

7. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Zespół jest jednostką realizującą zadania Starosty z zakresu administracji rządowej, działający w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelinie powołany został Zarządzeniem Starosty Strzeleńskiego z dnia 21 czerwca 2002 roku.

Wydatki na działalność PZON pokrywane są ze środków finansowych budżetu Państwa.

Zespół działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ustawy.

Zadania Zespołu:

1. Rozpatrywanie wniosków dotyczących:

1) wydania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności składanych przez osoby powyżej 16 roku życia między innymi w celu:

- odpowiedniego zatrudnienia,
 - szkolenia,
 - zatrudnienia w zakładzie aktywizacji zawodowej,
 - uczestnictwa w terapii zajęciowej,
 - konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze,
 - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji
- tj. korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego,
 - uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
 - uzyskania karty parkingowej,

- uzyskania dodatku mieszkaniowego.
- 2) wydania orzeczeń o niepełnosprawności składanych przez przedstawicieli ustawowych dzieci do 16 roku życia w celu:
- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
 - uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego,
 - uzyskania karty parkingowej,
 - uzyskania dodatku mieszkaniowego,
 - konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie,
 - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki).
2. Wydawanie legitymacji:
- dokumentujących stopień niepełnosprawności, osobom powyżej 16 roku życia,
 - dokumentujących niepełnosprawność, przedstawicielom ustawowym dzieci do 16 roku życia.
3. Wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, osobom niepełnosprawnym, które nie ukończyły 16 roku życia mającym znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności powołuje i odwołuje Starosta Strzeliński, w ramach zadań z zakresu administracji rządowej, po uzyskaniu zgody wojewody.

Struktura organizacyjna Zespołu (stan na 31.12.2024r.)

W skład Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wchodzi:

Członkowie Zespołu:

1. Przewodniczący Zespołu – 1,
 2. Sekretarz – 1,
 3. Specjaliści powołani do Składów Orzekających – łącznie 15 osób:
 - Przewodniczący Składów Orzekających – lekarze posiadający specjalizacje: neurolog – 1, psychiatra – 1, pediatra – 1, internista – 1, chirurg – 2, laryngolog – 1, okulista – 1;
 - Psycholodzy – 1,
 - Pedagodzy – 2,
 - Doradcy zawodowi – 2,
 - Pracownicy socjalni – 2,
- Obsługa biurowa – 1,5 etatu.

Organizacja Zespołu

1. Zespołem kieruje Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
2. Przewodniczącego Zespołu podczas jego usprawiedliwionej nieobecności zastępuje Sekretarz Zespołu.

3. Członków Zespołu powołuje i odwołuje Starosta Strzeliński na wniosek Przewodniczącego Zespołu.

Dane statystyczne za 2024 rok

Liczba przyjętych w 2024 roku wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności – 106.

Tabela 15. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz o odmowie ustalenia niepełnosprawności – osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Przyczyna niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń
1.	01-U	1
2.	02-P	1
3.	03-L	2
4.	04-O	3
5.	05-R	6
6.	06-E	1
7.	07-S	5
8.	08-T	2
9.	09-M	0
10.	10-N	10
11.	11-I	8
12.	12-C	49
13.	O niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	16
14.	O odmowie ustalenia niepełnosprawności	0
	RAZEM	104

Źródło: opracowanie własne

Liczba przyjętych w 2024 roku wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – 816.

Tabela 16. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności – osoby powyżej 16 roku życia

Lp.	Przyczyna niepełnosprawności	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki	razem
1.	01-U	2	2	1	5
2.	02-P	40	19	16	75
3.	03-L	4	9	22	35
4.	04-O	4	4	3	11
5.	05-R	60	184	37	281
6.	06-E	0	1	3	4
7.	07-S	49	66	9	124
8.	08-T	12	17	0	29

9.	09-M	11	19	3	33
10.	10-N	56	37	22	115
11.	11-I	21	16	4	41
12.	12-C	1	4	7	12
13.	O niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych				25
14.	O odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności				10
	RAZEM				800

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17. Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Legitymacje wydane osobom niepełnosprawnym przed 16 rokiem życia	21
2.	Legitymacje wydane osobom niepełnosprawnym po 16 roku życia	220
	Ogółem	241

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelinie wydał 226 **Kart parkingowych** dla osób niepełnosprawnych oraz 2 **Karty parkingowe** dla Placówek.

8. ROZKŁAD GODZIN PRACY APTEK W POWIECIE STRZELIŃSKIM

Uchwałą Nr LXIV/281/22 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 28 grudnia 2022 roku ustalono rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Strzelińskiego w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 roku. W dniu 28 grudnia 2023 roku podjęto Uchwałę zmieniającą, która dotyczyła zmiany brzmienia ustalonego w załączniku nr 1 rozkładu godzin pracy aptek poprzez dodanie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w I kwartale 2024 roku zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo farmaceutyczne z dnia 17 sierpnia 2023 roku. Celem tej zmiany było zabezpieczenie potrzeb mieszkańców Powiatu Strzelińskiego w zakresie dostępności świadczeń również w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy, do dnia wejścia w życie uchwały Zarządu Powiatu w Strzelinie w sprawie dyżurów aptek w 2024 roku (podjętej w nowym trybie po 1 stycznia 2024 roku).

Na podstawie art. 94 ustawy z dnia 06 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U. z 2024 roku, poz. 686) Zarząd Powiatu w Strzelinie w dniu 26 marca 2024 roku podjął uchwałę w sprawie wyznaczenia apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w porze nocnej i dyżurów w dni wolne od pracy. Niniejsza uchwała regulowała dyżury aptek w okresie 01.04.2024-31.12.2024 roku.

9. POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2022-2024

Program został przyjęty uchwałą Nr L/231/21 Rady Powiatu Strzeleńskiego z dnia 29 grudnia 2021 roku. Celem głównym Programu jest stworzenie prawidłowych warunków opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Pieczę i wychowanie w rodzinie zastępczej zapewnia się dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Jednym z podstawowych celów pieczy zastępczej jest praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub adopcji piecza zastępcza zapewnia wychowanie dziecka długookresowe, czyli do momentu usamodzielnienia.

Osiągnięcie takich celów możliwe jest dzięki podjęciu określonych działań założonych w programie:

- praca z rodziną biologiczną dziecka w celu powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe kierowanie dziecka do adopcji. Odbywa się to przez współpracę zespołu ds. pieczy zastępczej z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi i sądem. W roku 2024 rozwiązano 1 rodzinę zastępczą, 1 dziecko powróciło pod opiekę rodziców biologicznych. Zgodnie z art. 76 pkt. 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 3 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do Dolnośląskiego Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu celem poszukiwania rodziców adopcyjnych. Jedno z tych dzieci zostało umieszczone w rodzinie adopcyjnej. Dwoje nadal czeka na rodziców adopcyjnych. Dwoje dzieci zgłoszonych do adopcji w 2023 r. zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej w 2024 roku.

- zaspokajanie potrzeb bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych i kulturowo – rekreacyjnych dzieci przebywających w pieczy. Zadanie to było realizowane przez osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej i prowadzące rodzinny dom dziecka – przy wsparciu Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Wsparcie to zawiera w sobie m.in. udzielanie świadczeń finansowych, poradnictwo, pracę socjalną, szkolenia. Rodziny zastępcze uczestniczyły w szkoleniach oraz superwizji, korzystały z poradnictwa psychologicznego.

- promowanie w środowisku lokalnym rodzinnych form opieki zastępczej. Działanie takie prowadzone jest w formie akcji informacyjnej tj. poprzez ulotki, informacje w internecie. Przygotowano kalendarze promujące rodzicielstwo zastępcze (100 sztuk). W marcu 2024 r. zorganizowano konkurs plastyczny pt. „Bo każda rodzina jest inna”. Konkurs miał na celu propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego i był zorganizowany we współpracy ze wszystkimi gminami, które reprezentowane były przez: Gminną Bibliotekę Publiczną w Borowie, Strzeleński Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Kultury w Przewornie, Gminną Bibliotekę Publiczną w Wiązowie i Gminny Ośrodek Kultury w Kondratowicach.

Na stronie internetowej PCPR dostępne są informacje nt. rodzicielstwa zastępczego. Pracownicy udzielają informacji osobom zainteresowanym pełnieniem funkcji rodziny zastępczej. ORPZ w Strzelinie zorganizował dnia 11.06.2024 roku piknik dla dzieci z rodzin zastępczych. Razem świętowano Dzień Rodzicielstwa Zastępczego i Dzień Dziecka. Dnia 10.12.2024 r. zorganizowano bal mikołajkowy, przygotowano paczki dla dzieci z pieczy zastępczej. Wartość pozyskanych darowizn na oba wydarzenia to 14 400,00.

- prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz ich kwalifikowanie. Szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych niezawodowych i zawodowych zgodnie z ustawą musi być prowadzone programem zatwierdzonym przez MRiPS. Kandydaci na rodziców zastępczych zobowiązani są odbyć takie szkolenie, dzięki któremu nabędą odpowiedniej wiedzy i umiejętności opieki nad dzieckiem, które trafi do rodziny. Ukończenie szkolenia jest warunkiem niezbędnym do otrzymania zaświadczenia kwalifikacyjnego wystawianego przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W 2024 roku szkolenie ukończyły 2 rodziny zastępcze niezawodowe.

- podwyższanie umiejętności i kompetencji osób prowadzących rodzinne formy opieki zastępczej. ORPZ w Strzelinie cyklicznie organizuje superwizję dla osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej. Ponadto po zbadaniu potrzeb szkoleniowych zorganizowano szkolenia doskonalące dla rodziców zastępczych z terenu powiatu strzelińskiego:

- „Nadpobudliwość i inne trudne zachowania dzieci. Jak sobie z nimi radzić?”, 23.09.2024 r., udział wzięło 14 rodziców zastępczych,

- „Jak rozmawiać z dzieckiem o seksualności? Jakie zachowania dzieci powinny nas niepokoić?”, 04.10.2024 r., udział wzięło 10 rodziców zastępczych.

- poszerzenie oferty i dostępności do usług specjalistycznych, w tym rozwój specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla osób prowadzących rodzinne formy opieki zastępczej. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej umożliwiał wszystkim prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej korzystanie ze specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego i prawnego. Osoby potrzebujące innej specjalistycznej pomocy kierowano do specjalistów zatrudnionych poza PCPR w Strzelinie (opieka psychiatryczna, logopedyczna, specjalistyczna medyczna).

- zapewnienie wsparcia ze strony rodzin pomocowych. W 2024 roku 2 razy zatrudniano rodzinę pomocową na czas urlopu prowadzącej RDD.

- współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami (m.in. GOPS, asystenci rodzin, sądy, zespół kuratorskiej służby sądowej, policja, szkoły, poradnia pedagogiczno-psychologiczna, inne instytucje oświatowe, ośrodki zdrowia, kościoły i związki wyznaniowe oraz organizacje pozarządowe). Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Strzelinie współpracował z wieloma instytucjami, a w szczególności: GOPS, sądem, szkołami (wystosowano zapytania o funkcjonowanie w środowisku szkolnym małoletnich przebywających w rodzinach zastępczych). Dokonywane były oceny sytuacji dziecka. Po każdej ocenie wysyłano wnioski z zespołów do Sądu. Koordynatorzy kontaktowali się z pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny oraz wychowawcami.

- zapewnienie mieszkań treningowych dla wychowanków pieczy zastępczej. Na terenie powiatu strzelińskiego funkcjonuje mieszkanie treningowe prowadzone przez PCPR dla młodzieży usamodzielnianej, opuszczającej pieczę zastępczą - rodzinną i instytucjonalną.

- funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na terenie powiatu strzelińskiego funkcjonują 2 placówki: Dom Dziecka w Ludowie Polskim i Dom Dziecka w Strzelinie. Każda z placówek posiada limit 14 miejsc. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w placówkach przebywało 14 dzieci z terenu powiatu strzelińskiego. Dzięki zabezpieczeniu odpowiedniej liczby miejsc w naszych placówkach, dzieci z terenu naszego powiatu nie są umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

- zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W PCPR w Strzelinie pracuje trzech koordynatorów, którzy zgodnie z zaleceniami z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmowali opieką nie więcej niż 15 rodzin jednocześnie.

Podsumowując, działania realizowane w 2024 roku spójne są z realizacją celów szczegółowych programu. Utworzony w 2012 roku zespół ds. pieczy zastępczej realizuje założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i realizuje zadania wynikające z przyjętego z „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Strzelińskim na lata 2022-2024”. Prowadzone działania zmierzają do tworzenia sprawnego i kompleksowego systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Strzeleńskiego ze szczególnym naciskiem na tworzenie rodzinnych form opieki zastępczej.

10. POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2024-2028

Program został przyjęty uchwałą nr LXXVIII/357/24 Rady Powiatu Strzeleńskiego z dnia 27 lutego 2024 roku. Podstawowym celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu strzeleńskiego.

Cele szczegółowe obejmują 4 obszary:

1) profilaktyka i edukacja społeczna

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zdaniem wielu specjalistów rozmiary szkodliwości zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga więc on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat przeciwdziałania temu zjawisku.

W 2024 roku opracowana została „Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu strzeleńskiego” na podstawie analizy danych statystycznych oraz dotychczasowej współpracy przedstawicieli podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w powiecie strzeleńskim. Obejmuje ona lata 2022-2023 i zawarta jest w całości w Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie strzeleńskim na lata 2024-2028.

W ramach obszaru profilaktyki i edukacji społecznej jednym z zadań jest również bieżąca diagnoza problemów oraz stałe monitorowanie zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu. Zadanie to jest realizowane m.in. we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Strzelinie.

Tabela 18. Dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Strzelinie dotyczące przemocy domowej w 2024 roku

Liczba formularzy wszczynających procedurę Niebieskie Karty - 67		
miasto - 24	wieś - 43	
Liczba osób dotkniętych przemocą - 102		
kobiety - 60	mężczyźni - 14	dzieci - 28
Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy - 67		
kobiety - 3	mężczyźni - 64	
Liczba zatrzymanych osób - 25		
kobiety - 2	mężczyźni - 23	

Liczba doprowadzonych osób do wytrzeźwienia - 6
kobiety - 0 mężczyźni - 6
Postępowania przygotowawcze z art 207 kk - 25, w tym:
odmowy wszczęcia - 9 akty oskarżenia - 8 umorzenia - 15
Nakaz i zakaz - 4 zakaz kontaktowania za pomocą telefonów - 6
zakaz zbliżania się na odległość 50 m i 100 m - 6

Źródło: dane opracowane na podstawie przekazanych statystyk z KPP w Strzelinie

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie - do wszczynania procedury Niebieskie Karty poza przedstawicielami Policji uprawnieni są także: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia. Stąd też liczba podanych poniżej Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołów Interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach powiatu strzelińskiego jest większa niż w statystykach Policji.

Tabela 19. Liczba wszczętych Niebieskich Kart w roku 2024

Zespół Interdyscyplinarny	Policja	Pomoc społeczna	Oświata	Ochrona Zdrowia	GKRPA	Razem
Strzelin	36	1	3	0	0	40
Wiązów	9	0	1	0	0	10
Kondratowice	7	3	3	0	0	13
Przeworno	9	0	1	1	0	11
Borów	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	-
RAZEM	61	4	8	1	0	74

Źródło: dane opracowane na podstawie przekazanych statystyk z Zespołów Interdyscyplinarnych

W roku sprawozdawczym promowano i rozpowszechniano w siedzibie PCPR oraz na stronie internetowej informacje na temat działalności Punktu Interwencji Kryzysowej, możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego, socjalnego i prawnego na terenie powiatu strzeleńskiego oraz dane kontaktowe ogólnopolskich instytucji oferujących wsparcie osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym schronienie w sytuacji kryzysu. Materiały zawierały informacje (w tym bazy teleadresowe) na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe. Ponadto PCPR systematycznie dystrybuuje ulotkę promującą działalność Punktu Interwencji Kryzysowej na terenie powiatu strzeleńskiego.

W 2024 roku PCPR w Strzelinie realizowało Powiatowy Program Profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2024 przyjęty Uchwałą nr L/233/21 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 29 grudnia 2021 roku.

2) ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej

W PCPR działa Punkt Interwencji Kryzysowej, w ramach którego pomocy udziela psycholog, prawnik i pracownik socjalny. W 2024 roku udzielono 12 porad. Pomoc obejmowała m.in.: wsparcie informacyjne, wsparcie psychologiczne, rozmowę – konsultacje z klientem, ustalenie planu pomocy. W sytuacjach wymagających innej pomocy kierowano osoby potrzebujące zgodnie z potrzebami do innych specjalistycznych instytucji. Konsultacje odbywały się w kontakcie osobistym lub telefonicznym.

Udzielane przez specjalistów porady miały charakter indywidualnych, dyskretnych rozmów z klientem. Wsparcie psychologiczne osób doznających przemocy jest ważną częścią pracy Punktu Interwencji Kryzysowej. Przemoc ze strony bliskiej osoby jest traumatyczna w skutkach i wiąże się z cierpieniem psychicznym. Życie w związku opartym na przemocy wiąże się z ogromnym stresem i poczuciem zagrożenia, lękiem o utratę zdrowia i życia własnego oraz pozostałych członków rodziny. Konsultacje psychologiczne miały na celu udzielenie wsparcia oraz pomóc w decyzji o zmianie sytuacji.

Poradnictwo prawne jest również bardzo ważną formą wsparcia dla ofiar przemocy. Prowadzone konsultacje prawne miały za zadanie poprawę sytuacji, w której znajduje się ofiara przemocy. Osoby doznające przemocy często są uzależnione ekonomicznie od sprawcy przemocy, dlatego ważne jest, aby miały łatwy i szybki dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej.

Aby zapewnić schronienie dla osób doznających przemocy domowej, PCPR w 2024 roku kontynuowało współpracę zgodnie z porozumieniem na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy domowej ze Stowarzyszeniem Pomocy „Akson” we Wrocławiu. Dzięki zawartemu porozumieniu istnieje możliwość udzielenia bezpośredniej pomocy oraz całodobowego schronienia osobom doznającym przemocy domowej z terenu powiatu strzelińskiego. W 2024 roku nikt nie skorzystał z tej formy pomocy.

Ponadto w każdej gminie działa Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje procedurę Niebieskie Karty oraz zapewnia szereg działań na rzecz osób doznających przemocy. Udzielano wsparcia osobom doznającym przemocy oraz kierowano ofertę pomocową do osób stosujących przemoc domową. Informowano o możliwościach uczestnictwa w terapii. Monitorowano sytuację w rodzinie.

3) oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

PCPR rozpowszechniało informacje na temat realizowanych form wsparcia dla osób stosujących przemoc domową, w tym o programie korekcyjno – edukacyjnym. Przeprowadzono nabór osób stosujących przemoc domową we współpracy z Zespołami Interdyscyplinarnymi w gminach, Komendą Powiatową Policji w Strzelinie, Prokuraturą Rejonową w Strzelinie, Sądem Rejonowym w Strzelinie, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej. Zamieszczano informacje w instytucjach publicznych oraz w internecie, aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców. Pozyskana liczba kandydatów pozwoliła na realizację programu korekcyjno - edukacyjnego w okresie od 17 września 2024 roku do 18 grudnia 2024 roku. W tym czasie przeprowadzono 60 godzin spotkań grupowych i 16 godzin spotkań indywidualnych. W trakcie realizacji programu można było zaobserwować dużą frekwencję oraz zaangażowanie uczestników. Do programu Zespoły Interdyscyplinarne skierowały 24 osoby, do udziału w zajęciach przystąpiło 13 osób, program ukończyło 10 osób. Żaden z

uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową nie powrócił do zachowań polegających na stosowaniu przemocy.

Osoby zgłaszające się do programu oraz instytucje pracujące w obszarze przemocy domowej informowano o możliwości skorzystania z indywidualnych konsultacji psychologicznych przez osoby stosujące przemoc.

PCPR aktualizowało Informator zawierający bazę teleadresową podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących na terenie Powiatu Strzeńskiego działania wobec osób stosujących przemoc domową wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej. Ponadto opracowano i wydano ulotkę zawierającą informacje na temat realizowanych przez PCPR działań wobec osób stosujących przemoc domową, motywującą do uczestnictwa w nich.

4) podnoszenie kompetencji i wzmacnianie współpracy służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

PCPR organizowało spotkania panelowe i seminaria dla przedstawicieli służb i instytucji wspierających rodzinę:

- PCPR w dniu 19.01.2024 roku zorganizowało spotkanie panelowe, w którym uczestniczyli przedstawiciele gminnych ośrodków pomocy społecznej, Komendy Powiatowej Policji w Strzelinie, PZLA w Strzelinie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Strzelinie oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. W spotkaniu udział wzięło 13 osób. Podczas spotkania omówiono formy i mapę miejsc pomocy dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc w rodzinie oraz współpracę w zakresie kierowania i motywowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym. Omówiono współpracę zespołów interdyscyplinarnych z PCPR w Strzelinie w ramach wystawiania zaświadczeń dla osób stosujących przemoc domową. Przeprowadzono analizę SWOT mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu. Wyznaczono kierunki, cele oraz działania programu przeciwdziałania przemocy domowej w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Uczestnicy spotkania otrzymali materiały w postaci ulotek, broszur, plakatów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

- W dniu 12.03.2024 roku odbyło się spotkanie z kierownikami GOPSów z terenu powiatu strzeńskiego zorganizowane przez PCPR. Podczas spotkania omówiono m.in. powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, zapewnienie schronienia osobom w kryzysie, nowe oferty pomocy na terenie powiatu, oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, obszary wspólne do realizacji, rozwój działań o charakterze profilaktycznym, wspierających rodzinę dysfunkcyjną jako przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

- PCPR w dniu 25.03.2024 roku zorganizowało seminarium pn. „Wsparcie rodziny poprzez systemowe działania wobec osób stosujących przemoc domową” skierowane do przedstawicieli wszystkich instytucji i służb działających w obszarze pracy z rodziną na terenie powiatu strzeńskiego. W seminarium wzięło udział ponad 50 osób. Omówiono lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie strzeńskim oraz rodzaje oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, zasady kierowania uczestników i organizację programu korekcyjno-edukacyjnego. Zaprezentowano wykład na temat zmiany myślenia o przemocy domowej, która może być początkiem motywacji do zmiany u osób stosujących przemoc domową. W trakcie seminarium rozdysponowano m.in. deklarację uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,

schemat przebiegu procedury „Niebieskiej Karty” oraz ulotki zawierające informacje o miejscach udzielających pomocy i wsparcia w przypadku wystąpienia przemocy domowej.

- Dnia 13.11.2024 r. PCPR zorganizowało spotkanie służb i instytucji pomocowych, którego celem była koordynacja działań na rzecz wsparcia rodzin w powiecie strzelińskim. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele instytucji, w tym Sądu Rejonowego, policji, gminnych ośrodków pomocy społecznej oraz szkół. Podczas spotkania poruszono kwestie potrzeby wymiany informacji między instytucjami i występujące w tym zakresie ograniczenia ustawowe. Poinformowano o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego, zachęcano do dalszego kierowania przez ZI osób stosujących przemoc domową. Poruszono kwestię tworzenia rodzin zastępczych i trudności występujących u kandydatów na rodzinę już na początku tego procesu. Przypomniano o nieustannych poszukiwaniach przez PCPR kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zachęcano do rozpowszechniania tej informacji. Podjęto temat kryzysu rodziny, w tym rodzin adopcyjnych. Zapytano o bieżące potrzeby dotyczące udzielania schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej lub samotnym matkom. W trakcie spotkania podkreślono wagę wzajemnego wsparcia i współpracy w tworzeniu spójnego systemu pomocy.

- PCPR w Strzelinie w 2024 roku dołączyło do udziału w kampanii inicjowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę: „Dzieciństwo bez Przemocy”. W dniu 08.10.2024 roku odbyła się jej uroczysta inauguracja w Sejmie RP. Kampania trwała do dnia 19 listopada 2024r. Tego dnia budynki i inne obiekty w całej Polsce były podświetlone na czerwono. W ramach Kampanii prowadzono działania edukacyjno-informacyjne mające na celu zapobieganie przemocy wobec dzieci. Promując szczęśliwe dzieciństwo, PCPR uwrażliwiała dorosłych na krzywdę dzieci, aby mogły żyć w szczęśliwym, wspierającym świecie. Nawiązano współpracę z placówkami oświatowymi, rozpowszechniano informacje o trwającej kampanii. Udostępniano informacje o ogólnopolskich telefonach zaufania, które udzielają wsparcia psychologicznego osobom dorosłym oraz dzieciom i młodzieży.

- W dniu 18.11.2024 roku w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” odbyło się seminarium pn.: „Wysłuchaj, Uwierz, Zareaguj. Przemoc seksualna wobec dziecka”. Wzięli w nim licznie udział przedstawiciele wszystkich instytucji i służb działających w obszarze pracy z rodziną na terenie powiatu strzelińskiego. Do roli prelegentów zaproszono specjalistów w sferze profilaktyki i przeciwdziałania przemocy seksualnej wobec dzieci. Prelegenci skupiali się na przekazaniu wiedzy i podnoszeniu świadomości uczestników seminarium w zakresie przemocy seksualnej wobec dzieci, a przede wszystkim jak chronić dzieci przed wykorzystaniem seksualnym. Ponadto omówione zostały zasady reagowania przedstawicieli instytucji oraz procedury organów ścigania w przypadku ujawnienia przemocy seksualnej wobec dzieci. Udział w seminarium przyczynił się do zwiększenia wiedzy uczestników na temat różnych form wykorzystania seksualnego dzieci, czynnikach ryzyka w rodzinach oraz czynnikach chroniących dzieci, a także praktycznych aspektach postępowania w przypadku podejrzeń o przemoc seksualną wobec dzieci.

- Pracownicy PCPR uczestniczyli w superwizjach, spotkaniach oraz szkoleniach: Spotkanie panelowe przedstawicieli służb i instytucji pomocowych dotyczące przemocy domowej; Seminarium pn. „Wsparcie rodziny poprzez systemowe działania wobec osób stosujących przemoc domową”; Konferencja „Dzieciństwo bez przemocy”; Seminarium „Wysłuchaj, uwierz, zareaguj. Przemoc seksualna wobec dziecka”; „V Powiatowa Konferencja Szkoleniowa Przeciw Przemocy Domowej w Powiecie Brzeskim”; Szkolenie „Rozmowa z trudnym klientem”.

11. POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDRAŻANIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE NA LATA 2022-2024

Program został przyjęty Uchwałą nr L/233/21 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 29 grudnia 2021 roku. Jego formułę dostosowano do lokalnych potrzeb społecznych. Program ten nadaje szczególny priorytet profilaktyce i edukacji. Został opracowany w celu ograniczenia i zapobiegania zjawisku przemocy na terenie Powiatu Strzelińskiego. Jest on w szczególności skierowany do rodzin i dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie, rodzin doświadczających przemocy, świadków przemocy, rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin w trudnej sytuacji życiowej, a także do przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb działających na rzecz dzieci i rodzin.

Jednym z podstawowych założeń programu jest profilaktyka. Działania w ramach programu mają na celu zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej m.in. miejsc oferujących pomoc, wzrost świadomości społecznej na temat prawidłowych metod wychowawczych, edukowanie rodziców w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, udzielanie wsparcia rodzinom, które prezentują trudności opiekuńcze – wychowawcze oraz sukcesywne podnoszenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Działania PCPR w ramach niniejszego Programu w 2024 roku:

- prowadzenie poradnictwa rodzinnego, udzielanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego – w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej udzielano wsparcia osobom zagrożonym przemocą w rodzinie, w których rozpoznano problemy opiekuńcze – wychowawcze, w celu przezwyciężenia sytuacji kryzysowej w rodzinie,
- dystrybucja informacji o dostępnych formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, świadkom i osobom stosującym przemoc poprzez dystrybucję ulotek, materiałów, informatorów, bazy teleadresowej podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym Punktu Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze PCPR,
- współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi w zakresie kształtowania prawidłowych wzorców i postaw rodzicielskich – praca indywidualna oraz grupowa w postaci cyklu szkoleń doskonalących,
- współpraca z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej w zakresie udzielania pomocy i wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania.
- budowanie lokalnego systemu wsparcia dla rodziny (dla przedstawicieli jednostek pomocy społecznej) – podczas spotkań panelowych i seminariów poświęconych wzmocnieniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesieniu kompetencji u osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej:
 - W sierpniu 2024r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie wprowadziło Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem. Zgodnie ze standardami naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie jest realizacja zadań statutowych z poszanowaniem dobra dziecka, jego godności i przysługujących mu praw. W pracy z dzieckiem warunkiem jest kierowanie się jego interesem oraz działanie dla dobra dziecka. Celem dokumentu „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w PCPR w Strzelinie” jest zapewnienie

dzieciom będącym klientami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie sprzyjających warunków do korzystania z oferowanych usług w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

- W dniu 19 stycznia 2024r. odbyło się panelowe spotkanie przedstawicieli służb i instytucji pomocowych dotyczące przemocy domowej, w którym uczestniczyli przedstawiciele wszystkich instytucji i służb działających w obszarze pracy z rodziną i dzieckiem na terenie powiatu strzelińskiego.

- W dniu 25 marca 2024r. odbyło się seminarium pt. „Wsparcie rodziny poprzez systemowe działania wobec osób stosujących przemoc domową”. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób z instytucji podejmujących pracę z rodziną doświadczającą przemocy domowej, w tym przedstawiciele pomocy społecznej, jednostek oświatowych, policji, kuratorzy. Podczas przedstawionej na spotkaniu prezentacji „Jak pomagamy? Lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie strzelińskim” omówione zostały rodzaje oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, zasady kierowania uczestników (w tym motywowanie do zmiany) i organizacja programu korekcyjno-edukacyjnego.

- W dniu 8 października 2024r. Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Strzelinie przyłączyło się do kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy” organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. PCPR w Strzelinie było koordynatorem kampanii na terenie powiatu strzelińskiego. W ramach kampanii były zamieszczane na naszych mediach społecznościowych treści związane z kampanią: plakaty, spoty, linki do lekcji, do wykorzystania przez nauczycieli szkół i przedszkoli. PCPR zachęcało ww. instytucje do uczestnictwa w kampanii.

- W dniu 18 listopada 2024r. odbyło się seminarium „Wysłuchaj, uwierz, zareaguj. Przemoc seksualna wobec dziecka.” W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele jednostek pomocy społecznej, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu i policji. Pierwsza prelegentka - psycholog i biegła sądowa - przedstawiła, czym jest wykorzystanie seksualne dzieci i jakie są jego formy. Opisała także przypadki wykorzystywania dzieci, z jakimi miała do czynienia w swej wieloletniej praktyce terapeutycznej. Kolejna prelegentka - prokurator Prokuratury Rejonowej w Strzelinie - wskazała, jak formułować i zgłaszać podejrzenie o popełnieniu przestępstwa wobec małoletniego.

Zadania realizowane zgodnie z założeniami Programu Profilaktycznego przyczyniły się do wypełnienia celu głównego programu, którym jest realizacja działań profilaktycznych. Działania te mają na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, a tym samym ograniczenie występowania zachowań przemocowych w rodzinach na terenie powiatu strzelińskiego.

12. POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ NA LATA 2024-2028

Program został przyjęty uchwałą nr LXXVIII/356/24 Rady Powiatu Strzelińskiego z dnia 27 lutego 2024 roku. Podstawowym priorytetem programu jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez powstrzymywanie osób, które tę przemoc stosują.

Cel podstawowy programu korekcyjno-edukacyjnego ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno-edukacyjny realizowany w 2024 roku zawierał takie elementy jak:

- diagnozę wstępną, pozyskanie informacji o funkcjonowaniu każdego z uczestników, jego sytuacji życiowej oraz specyfice przemocy,
- dobór treści edukacyjnych m.in. na temat niestosowania przemocy, definiowania zachowań bez przemocy i analizowania używania przemocy, zachowań niezastraszających, szacunku, wsparcia i zaufania, szczerości i odpowiedzialności, poszanowania seksualności, partnerstwa, negocjowania i sprawiedliwości,
- ćwiczenia praktyczne m.in. na podstawie odgrywanych historii i scen.

Przeprowadzono nabór osób stosujących przemoc domową we współpracy z Zespołami Interdyscyplinarnymi w gminach, Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej. Zamieszczano informacje w instytucjach publicznych oraz w internecie, aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców. Pozyskana liczba kandydatów pozwoliła na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego w 2024 roku. Uczestnikami programu były osoby skierowane przez zespoły interdyscyplinarne, objęte procedurą „Niebieskie Karty”, osoby zobowiązane przez sąd oraz osoby samodzielnie zgłaszające się do uczestnictwa w programie.

W okresie od 17 września 2024 roku do 18 grudnia 2024 roku przeprowadzono 60 godzin spotkań grupowych i 16 godzin spotkań indywidualnych. Zajęcia realizowane były przez dwie osoby, w formie stacjonarnej, z wykorzystaniem metody Duluth. Warunkiem wzięcia udziału w programie było uczestnictwo w jednej konsultacji indywidualnej, podpisanie kontraktu i przestrzeganie jego warunków. Wszystkie działania wobec osób objętych programem były dokumentowane.

Do programu Zespoły Interdyscyplinarne skierowały 24 osoby, do udziału przystąpiło 13 osób, program ukończyło 10 osób. Liczba osób, które nie ukończyły programu: 3. Powodem nieukończenia programu było niespełnienie warunków ukończenia programu, tj. brak uczestnictwa w 75% godzin zegarowych zajęć organizowanych w ramach prowadzonego programu korekcyjno-edukacyjnego. Uczestnikom przystępującym do programu wydano zaświadczenia o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie oraz o jego ukończeniu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku (Dz. U. z 2023 r. poz. 1164). Wydano 17 zaświadczeń o zgłoszeniu się do programu korekcyjno-edukacyjnego i 10 zaświadczeń o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.

W trakcie realizacji programu można było zaobserwować dużą frekwencję i zaangażowanie uczestników. Osoby zgłaszające się do programu informowano również o możliwości skorzystania z indywidualnych konsultacji psychologicznych.

Monitoring programu prowadzony był przez pracownika socjalnego poprzez kontakt z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej i udzielającymi wsparcia osobie doświadczającej i stosującej przemoc domową. Żaden z uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową nie powrócił do zachowań polegających na stosowaniu przemocy.

Z prowadzonej ewaluacji wynika, iż uczestnicy z zaangażowaniem podchodzili do wykonywania zadań, chętnie dzielili się własnym doświadczeniem. Motywacja osób, które ukończyły program zmieniała się z zewnętrznej na wewnętrzną, co pozwoliło uczestnikom na większe zaangażowanie w realizację kolejnych tematów i zadań, korzystanie z wiedzy i nowych doświadczeń oraz wprowadzanie w życie nabytych w czasie spotkań umiejętności. Część uczestników zgłosiła chęć udziału w kolejnej edycji programu.

Program został zrealizowany z dotacji z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) w wysokości 10 000 zł.

13. POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2024-2030

Program został przyjęty Uchwałą nr VIII/51/24 Rady Powiatu Strzeleńskiego z dnia 1 października 2024 roku. Cele Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego:

- upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej,
- upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego,
- aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi,
- skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy,
- udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom, nauczycielom.

Celem głównym jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb.

Uchwałą nr 639/24 Zarządu Powiatu w Strzelinie z dnia 19 marca 2024 roku powołany został Lokalny Zespół Koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 w Powiecie Strzeleńskim. Jest on złożony z przedstawicieli instytucji działających na terenie powiatu w obszarze ochrony zdrowia psychicznego.

Działania PCPR w ramach niniejszego Programu w 2024 roku:

- prowadzenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- prowadzenie Punktu Informacyjnego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- udzielanie specjalistycznej pomocy dla osób i rodzin doświadczających sytuacji kryzysowych w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze PCPR w Strzelinie,
- udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym - w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi - w postaci dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, a także dofinansowania zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. PCPR realizowało również program „Aktywny Samorząd” i „Opieka Wytchnieniowa”, wśród osób, którym przyznano pomoc w 2024 roku, były również osoby z zaburzeniami psychicznymi, których wnioski zostały rozpatrzone na ogólnie przyjętych zasadach i zgodnie z obowiązującymi przepisami, jak innych osób z niepełnosprawnościami,
- dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Mikoszowie, którego uczestnikami są także osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- wydawanie decyzji kierujących do Powiatowego Ośrodka Wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy, placówki dedykowanej osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- aktualizacja „Informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Strzeleńskim”. Opracowanie zawiera podstawowe dane na temat instytucji, placówek medycznych oraz organizacji pozarządowych udzielających wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego w Powiecie Strzeleńskim oraz województwie dolnośląskim. Informator jest dostępny na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie www.pcpr.powiatstrzelinski.pl w zakładce Obszary działalności/Zdrowie Psychiczne,

- współpraca PCPR w Strzelinie z Centrum Zdrowia Psychicznego w Mikoszowie, w celu zapewnienia specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychiatrycznej,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach o tematyce zdrowia psychicznego pracowników PCPR w Strzelinie – „Praca z trudnym klientem”.

14. POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE STRZELIŃSKIM NA LATA 2023-2027

Program przyjęty został uchwałą nr LXIII/277/22 Rady Powiatu Strzełińskiego z dnia 29 listopada 2022 roku. Ma on ułatwić prowadzenie aktywnej polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych, wspierać i umacniać ich prawa, eliminować wszelkie przejawy dyskryminacji oraz przyczyniać się do stworzenia osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających godne i możliwe pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Skuteczną realizację tego celu mają zapewnić planowane, konkretne działania na rzecz integracji społecznej, aktywizacji zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Celem strategicznym programu jest wzmocnienie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji. Program wyznacza kierunki działania w zakresie polityki społecznej Powiatu, które mają służyć podnoszeniu jakości życia osób niepełnosprawnych, które ze względu na sytuację życiową nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Działania realizowane w ramach programu zmierzają do zwiększenia poziomu aktywizacji i skuteczności rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, kształtowaniu postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym, zwiększenia współpracy podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych z Powiatu Strzełińskiego, wsparcia środowiskowego oraz pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, jak również wyrównywania szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Strzełińskiego instytucje podejmują działania na rzecz osób niepełnosprawnych mające na celu zminimalizowanie skutków niepełnosprawności i poprawę jakości życia osób z różnymi dysfunkcjami. W środowisku lokalnym samorządy oraz instytucje, organizacje pozarządowe, placówki pomocy społecznej, oświatowe, służby zdrowia integrują swoje działania skierowane do tych osób. Przynosi to wymierne efekty w postaci zabezpieczenia socjalnego, likwidacji barier funkcjonalnych, wzrostu liczby osób korzystających z pozamaterialnych form pomocy.

Cele i działania służące ich realizacji zawarte są w dwóch obszarach: rehabilitacja społeczna i rehabilitacja zawodowa. PCPR realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej.

W 2024 roku PCPR prowadziło następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- przyznawanie dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- przyznawanie dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów;
- przyznawanie dofinansowania działania Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Św. Celestyna w Mikoszowie;
- przyznawanie dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;

- prowadzenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelinie;
- doradztwo na temat potrzeb, praw, ulg i uprawnień osób niepełnosprawnych;
- promocja programów i innych form wsparcia osób niepełnosprawnych;
- organizowanie spotkań panelowych i konferencji dla przedstawicieli służb i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- udzielanie wsparcia w ramach programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;
- realizacja programu „Aktywny Samorząd”;
- realizacja projektu „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”.

Działania podejmowane przez Powiat Strzeliński miały charakter kompleksowy, a realizacja zadań znacząco przyczyniła się do podniesienia poziomu oferty wsparcia osób niepełnosprawnych. Największą przeszkodą przy realizacji założonych celów w poszczególnych obszarach programu były zbyt małe środki finansowe, aby w pełni zaspokoić potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Natomiast mocną stroną programu byli pracownicy sektora pomocy społecznej, którzy wykazali się dużą wiedzą specjalistyczną, fachowością oraz zaangażowaniem w integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym oraz zapobieganiu marginalizacji osób niepełnosprawnych.

Realizacja programu wpłynęła zarówno na większą samodzielność osób niepełnosprawnych, ułatwiając im codzienne funkcjonowanie, jak i na kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec tego środowiska. Biorąc pod uwagę potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Strzeleńskiego, ich otoczenia społecznego oraz nadal istniejące zaszczości w procesie likwidacji różnorodnych barier, konieczne jest kontynuowanie podejmowanych dotychczas działań i systematyczne utrwalanie już osiągniętych rezultatów w tym zakresie.

15. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU REALIZACJI USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2025 ROK

- pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia zawodowych rodzin zastępczych oraz zapewnienie środków na ich finansowanie,
- utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- zmniejszenie liczby dzieci objętych instytucjonalną pieczą zastępczą,
- organizacja systemu wsparcia i pomocy specjalistycznej dla wychowanków przygotowujących się do samodzielności,
- organizowanie wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz dalszą integrację,
- zapewnienie środków na dofinansowanie kolonii dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin zastępczych w zakresie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu,
- współpraca z gminami w zakresie działań mających na celu powrót dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych,
- ujednolicenie przepisów dotyczących kosztów ponoszonych przez gminy w związku z pobytem dzieci w pieczy – ujednolicenie katalogu kosztów, jakie zobowiązana jest ponosić gmina,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania wspierające pieczę zastępczą oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego.

16. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2025 ROK

- organizowanie szkoleń i doskonalenie kadr pomocy społecznej z terenu powiatu strzeleńskiego,
- udzielanie specjalistycznej pomocy i schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym poprzez uruchomienie mieszkania interwencyjnego,
- realizacja oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej,
- tworzenie i realizacja programów osłonowych, w tym profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową,
- realizacja programów zapewniających opiekę wytechnieniową opiekunom osób niepełnosprawnych.

17. KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ PCPR

1) Warsztaty Terapii Zajęciowej

W oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej przeprowadzono kontrolę Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Stowarzyszenie Św. Celestyna w Mikoszowie. Przeprowadzona kontrola miała na celu sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania warsztatu pod względem merytorycznym i finansowym. Kontrolą objęto okres od stycznia do grudnia 2023. Nie stwierdzono uchybień.

2) Zadania realizowane ze środków PFRON

Skontrolowano 19 umów zawartych w roku 2023 w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, nie stwierdzono uchybień.

3) Rodziny zastępcze i RDD

W oparciu o zapis art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wydane przez Zarząd Powiatu w Strzelinie upoważnienie dla dyrektora PCPR do kontroli rodzin zastępczych i osób prowadzących RDD przeprowadzono kontrolę w 1 zawodowej rodzinie zastępczej. Nie stwierdzono uchybień.

4) Placówki opiekuńczo – wychowawcze

W oparciu o zapis art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wydane przez Zarząd Powiatu w Strzelinie upoważnienie dla dyrektora PCPR do kontroli placówek opiekuńczo – wychowawczych przeprowadzono kontrole w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wchodzących w skład Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych:

- w marcu 2024 roku w Domu Dziecka w Ludowie Polskim – kontrola doraźna, nie wydano zaleceń pokontrolnych;
- w październiku 2024 roku w Domu Dziecka w Strzelinie – kontrola planowa. Przedmiotem kontroli było spełnianie przez placówkę standardów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kontrolą objęto okres od sierpnia 2023 do października 2024 roku. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie wydano zaleceń pokontrolnych.

18. SPIS TABEL

Tabela 1 Plan finansowy PCPR w Strzelinie.....	5
Tabela 2. Rodziny zastępcze w roku 2024.....	8
Tabela 3. Rodziny zastępcze i dzieci w roku 2024.....	9
Tabela 4. Rodzinne formy pieczy zastępczej wg liczby umieszczonych dzieci.....	9
Tabela 5. Dzieci wg roczników.....	9
Tabela 6. Ocena rodzin zastępczych.....	10
Tabela 7. Obciążenie finansowe gmin w Powiecie Strzelińskim.....	15
Tabela 8. Podział środków PFRON na rehabilitację zawodową i społeczną.....	21
Tabela 9. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.....	21
Tabela 10. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	22
Tabela 11. Likwidacja barier architektonicznych w latach 2023-2024.....	23
Tabela 12. Likwidacja barier w komunikowaniu się w latach 2023-2024.....	23
Tabela 13. Likwidacja barier technicznych w latach 2023-2024.....	23
Tabela 14. Realizacja Programu Aktywny Samorząd w Powiecie Strzelińskim w 2024 r.....	26
Tabela 15. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz o odmowie ustalenia niepełnosprawności - osoby przed 16 rokiem życia.....	30
Tabela 16. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności - osoby powyżej 16 roku życia.....	30
Tabela 17. Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej.....	31
Tabela 18. Dane statystyczne KPP w Strzelinie dotyczące przemocy w rodzinie w 2024 roku.....	34
Tabela 19. Liczba wszczętych Niebieskich Kart w roku 2024.....	35

Załącznik:

- Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Strzelińskim na lata 2021 - 2026 - za rok 2024